

ขอรายงานข้อมูลที่ได้รับจากการฝึกอบรม ดูงาน ประชุม สัมมนา นำเสนอผลงานวิชาการ ปฏิบัติการวิจัย ดังนี้

ชื่อกิจกรรม Nursing Education Quality Fair

ผู้จัดงาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วัน-เวลา 20 มิถุนายน 2568 เวลา 08.00-16.00 น.

วัตถุประสงค์ เพื่อให้บุคลากรในสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ได้เผยแพร่ผลงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษาพยาบาล และเป็นเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างสถาบันการศึกษาพยาบาลทั่วประเทศ มุ่งยกระดับมาตรฐานการผลิตพยาบาลไทยให้ก้าวไกลในระดับสากลในการพัฒนางาน คุณภาพงานด้านการศึกษา วิจัย บริการวิชาการ และการสนับสนุนวิชาการ อีกทั้งเป็นการจัดการความรู้ของสถาบันการศึกษาพยาบาลและ สามารถนำไปพัฒนาองค์กรได้อย่างยั่งยืน

1. สรุปเนื้อหาสาระที่ได้จากการประชุม มี 2 ประเด็นดังนี้

(1) การบรรยายพิเศษเรื่อง ใช้ AI อย่างไร ให้ทำงานไวกว่าเดิม

วิทยากร รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมรัตน์ ฤทธิประวัตติ จากคณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์

การบรรยายโดย รศ.ดร.ปัทมรัตน์ ฤทธิประวัตติ ได้ชี้ให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของเครื่องมือ AI ในการ สนับสนุนงานอาจารย์ โดยเฉพาะด้านการออกแบบบทเรียน การเขียน การสรุปบทความ รวมถึงการวางแผน การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเครื่องมือที่ได้กล่าวถึงได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน ได้แก่ ChatGPT, Claude, Perplexity และ Deepseek ซึ่งแต่ละเครื่องมือมีข้อดีและข้อควรระวังแตกต่างกัน ดังสรุปในตารางที่ 1 และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิชาการได้หลากหลายรูปแบบ

ตารางที่ 1 เครื่องมือ AI ที่นิยมใช้ในปัจจุบัน

เครื่องมือหลัก	ลักษณะของเครื่องมือและข้อดี	ข้อควรระวัง/ข้อเสีย
ChatGPT (OpenAI)	เป็น AI ด้านภาษามนุษยชาติ ที่ช่วยเขียนสรุป แปลภาษา สร้างบทเรียน ช่วยคิดหัวข้อวิจัย สร้างแผนการสอน หรือแม้แต่ช่วยร่างโครงการ ต่าง ๆ เหมาะสำหรับอาจารย์พยาบาล: • สรุปบทความวิจัยเป็นภาษาง่าย • เขียน Learning Outcomes หรือวางโครงสร้างแผนการสอน • ช่วยเตรียมบทพูด / เอกสาร ประกอบการสอน • สร้าง Infographic หรือ PowerPoint outline ข้อดี: เข้าใจคำสั่งภาษาไทยดีมาก ใช้งานง่าย	ต้องตรวจสอบข้อมูลทุกครั้งก่อนนำไปใช้งานจริง

เครื่องมือหลัก	ลักษณะของเครื่องมือและข้อดี	ข้อควรระวัง/ข้อเสีย
Claude (Anthropic)	เป็น AI ที่โดดเด่นเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนและให้คำตอบที่ละเอียด ซึ่งคำนึงถึงความปลอดภัยและจริยธรรมการอ้างอิงข้อมูล เหมาะสำหรับอาจารย์พยาบาล: •ให้อ่านบทความวิจัยทางการแพทย์แล้วสรุปเป็น Key Points •สรุปรายงานประชุม หรือเอกสารหนา ๆ •ตรวจสอบรูปแบบภาษาในงานวิจัยภาษาอังกฤษ ข้อดี: ถนัดงานเอกสารยาว ๆ และการสรุปเนื้อหายาว ๆ ได้ดีมาก เช่น เอกสารบทความวิจัยทั้งฉบับ หนังสืออ่านไฟล์ PDF ได้ทั้งเล่ม	การใช้งานยังไม่รองรับภาษาไทย 100%
Perplexity AI	เป็น AI สำหรับค้นหาข้อมูลเหมือน Google แต่ฉลาดกว่าเพราะจะอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เหมาะสำหรับอาจารย์พยาบาล: •ใช้ค้นหาข้อมูลวิชาการล่าสุด เช่น แนวทางการรักษาใหม่ ๆ งานวิจัย Nursing Practice ใหม่ ๆ •ช่วยหาแหล่งอ้างอิงเวลาเขียนบทความวิชาการ ข้อดี: มีการใส่ Citation พร้อมแหล่งอ้างอิงให้ทันที	ต้องตรวจสอบแหล่งข้อมูลที่ได้อีกครั้งก่อนนำไปใช้งานจริง
Deepseek AI	เป็น AI สัญชาติจีนที่เชี่ยวชาญด้านข้อมูลวิชาการ วิจัย และงานที่เน้น Technical Writing เหมาะสำหรับอาจารย์พยาบาล: •สร้าง Research Proposal •สรุปผลการศึกษา / ร่าง Abstract •เขียน Introduction และ Review of Literature	เป็น AI ที่เปิดตัวใหม่ และรองรับภาษาอังกฤษและจีนเป็นหลัก

(2) การนำเสนอผลงานภาคบรรยาย (Oral presentation)

2.1 ภาควิชาการพยาบาลเด็ก - PEDIATRIC PULSE: ปฏิวัติการเรียนรู้พยาบาลเด็ก ด้วยพลังแห่ง ACTIVE LEARNING โดยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ active learning และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบ Problem-based learning โดยผู้เรียนจะได้รับโจทย์สถานการณ์จริงด้านการพยาบาลเด็ก เพื่อวิเคราะห์ปัญหา หาข้อมูลและนำเสนอแนวทางการพยาบาลที่เหมาะสม และ project-based learning โดยผู้เรียนทำโครงการที่เชื่อมโยงองค์ความรู้การพยาบาลเด็ก ร่วมกับการสื่อสาร การสร้างสื่อหรือกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ผลการศึกษาพบว่า

นักศึกษา มีทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาดีขึ้น มีความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้แนวทางการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในบริบทพยาบาลเด็กได้ เกิดการเรียนรู้เชิงรุกที่ยั่งยืน และสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้สู่การปฏิบัติจริง

2.2 ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช - นวัตกรรมบริการวิชาการผ่าน PBRIModel เพื่อพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาพยาบาลและอสม. ในการคัดกรองภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง โดยวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช เพื่อพัฒนาการผลานการเรียนรู้ของนักศึกษาผ่านกระบวนการของชุมชน ซึ่งเป็นนวัตกรรมบริการวิชาการที่ออกแบบขึ้นเพื่อบูรณาการกับการเรียนการสอนในชุมชน (Community-based Learning) ผ่าน PBRIModel (Participatory-Based Research and Innovation Model) โดยเน้นให้นักศึกษาพยาบาลได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงร่วมกับ อสม. และชุมชน ด้วยการใช้นวัตกรรม “ป้องกันจรรยา 7 ลี” เป็นเครื่องมือสร้างความเข้าใจง่ายในการคัดกรองภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เพื่อช่วยให้ อสม. และนักศึกษา มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับสภาพปัญหาสุขภาพจิตในระดับปฐมภูมิ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีทักษะการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนอสม. มีความรู้ ความสามารถในการคัดกรองภาวะซึมเศร้าเบื้องต้นได้ถูกต้อง นอกจากนี้เกิดนวัตกรรมต้นแบบที่เป็นนวัตกรรมบริการวิชาการในชุมชน และสามารถขยายผลได้ในอนาคต

2.3 ภาควิชาการพยาบาลชุมชน - การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางการพยาบาล โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning) โดยวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม เพื่อเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางการพยาบาลกับบริบทจริงของชุมชนเป็นการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาพยาบาลได้เรียนรู้จากชุมชน ทำงานร่วมกับชุมชน และพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ได้มุ่งเน้นการบูรณาการระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษามีทักษะที่เหมาะสมต่อการทำงานจริงในระบบบริการสุขภาพ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีทักษะด้านการทำงานร่วมกับชุมชน และสามารถนำความรู้ไปใช้จริง ในขณะที่ชุมชนได้รับประโยชน์จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมสุขภาพ และวิทยาลัย พยาบาลศรีมหาสารคามมีต้นแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่สามารถพัฒนาและขยายผลได้

2.4 ภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

2.4.1 บทเรียนออนไลน์เรื่องภูมิไวเกิน โรคเอสแอลอี และโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ โดยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้พัฒนาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบบทเรียนออนไลน์ (Online Learning Module) สำหรับเนื้อหาทางการพยาบาลในเรื่อง ภูมิไวเกิน (Hypersensitivity), โรคเอสแอลอี (Systemic Lupus Erythematosus: SLE) และโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ (Rheumatoid Arthritis: RA) บทเรียนออนไลน์นี้ออกแบบมาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ตอบโจทย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning) เพิ่มความสะดวกให้กับผู้เรียนและช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเนื้อหาทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรูปแบบบทเรียนออนไลน์ที่ใช้ประกอบด้วย วิดีทัศน์ / Animation อธิบายเนื้อหาหลัก, Infographic / Visual Summary และ Quiz / แบบทดสอบออนไลน์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิไวเกินและโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์เพิ่มขึ้น สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติทางการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีต้นแบบบทเรียนออนไลน์ที่สามารถพัฒนาต่อเนื่องได้ในรายวิชาอื่น

2.4.2 เรียนสนุก คิดเป็น ทำได้จริง ด้วย Flip Classroom & Game โดยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมเกม (Gamification) เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการเรียนรู้ กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริงในรายวิชาทางการพยาบาล ช่วยให้นักศึกษาได้เรียนเนื้อหาหลักล่วงหน้าผ่านวิดีโอหรือสื่อออนไลน์ และมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านเกมและกิจกรรมในชั้นเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและเน้นการใช้ทักษะจริง มีการสรุปผลด้วยการสะท้อนการเรียนรู้และแบบฝึกหัด ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาสนุก มีแรงจูงใจในการ

เรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีความเข้าใจเนื้อหาเชิงลึก พร้อมทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา คณะพยาบาลศาสตร์มีต้นแบบรูปแบบการเรียนรู้ Flipped Classroom & Game ที่สามารถขยายผลในรายวิชาอื่นได้

2.5 ภาควิชาการพยาบาลรากฐาน - การพัฒนารูปแบบการสอบ OSCE ที่เป็นมิตรกับผู้เรียน โดยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อพัฒนารูปแบบการสอบ OSCE (Objective Structured Clinical Examination) ให้มีความเป็นมิตรกับผู้เรียน (Student-Friendly OSCE) เน้นความเป็นธรรม โปร่งใส และสามารถสะท้อนสมรรถนะการปฏิบัติงานจริง ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน OSCE รูปแบบใหม่นี้จะช่วยลดความเครียดของผู้สอบ เน้นการประเมินที่ให้ประสบการณ์การเรียนรู้ควบคู่ไปกับการสอบ (Assessment for Learning) และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยออกแบบสถานีสอบ (Stations) ให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในวิชาชีพ มีการพัฒนาเกณฑ์การประเมินที่โปร่งใส ชัดเจน พร้อมแจ้งผู้เรียนล่วงหน้า การให้ข้อเสนอแนะหลังการสอบ (Post-OSCE Feedback) รวมทั้งมีการใช้ เทคโนโลยีช่วยจัดการระบบการสอบเพื่อลดภาระงานผู้จัดสอบ ผลการศึกษพบว่า นักศึกษารู้สึกพึงพอใจ กิจกรรมสามารถสร้างเสริมการเรียนรู้และประสบการณ์การสอบที่เป็นธรรม ชัดเจน คณะพยาบาลศาสตร์มีต้นแบบการสอบ OSCE ที่ได้มาตรฐานและเป็นมิตรกับผู้เรียน และได้ข้อมูลจากข้อเสนอแนะและการสอบนำไปใช้พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

2. การนำมาใช้ประโยชน์ของหน่วยงาน ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางาน

การนำมาใช้ประโยชน์

1. พัฒนาเทคโนโลยีสนับสนุนงานพยาบาลและการสอน ด้วยการนำ AI Tools (เช่น ChatGPT, Perplexity, Claude) มาใช้เป็นผู้ช่วยในการเตรียมการสอน การสร้างเอกสาร การเขียนโครงการ หรือสรุปงานวิจัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดเวลา เพิ่มคุณภาพ
 2. พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน โดยการอบรมครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Active Learning, Community-based Learning, Flipped Classroom & Game) และนำบทเรียนออนไลน์ ไปเสริมในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)
 3. พัฒนาระบบการประเมินผล โดยประยุกต์ใช้ระบบประเมินสมรรถนะ (TASTE-NS) และ OSCE ที่เป็นมิตรกับผู้เรียน เพื่อให้การประเมินมีคุณภาพ เป็นธรรม และช่วยพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง
- ข้อมูลจากระบบประเมินสามารถนำไปวางแผนพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการสอนต่อเนื่อง
4. เชื่อมโยงการบริการวิชาการกับชุมชน ด้วยการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ผ่านชุมชน (PBRI Model) เป็นเครื่องมือสำคัญในการ บูรณาการการเรียน การบริการ และการวิจัยในการพัฒนาชุมชนจริง

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางาน

1. จัดอบรม/พัฒนาอาจารย์เกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ เช่น การใช้ Flipped Classroom, การออกแบบ OSCE, การใช้ AI ในงานวิชาการ
2. พัฒนาระบบสนับสนุนดิจิทัลในองค์กร โดยจัดทำแพลตฟอร์มกลางสำหรับการสร้างบทเรียนออนไลน์และเก็บรวบรวมสื่อการสอน
3. สร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยจัดชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice: CoP) ระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และเครือข่ายชุมชน มีการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน และการบริการวิชาการอย่างเป็นระบบ

3. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรการประชุม

หลักสูตรการประชุมครั้งนี้มีความเหมาะสมและคุ้มค่า ทั้งในด้านเนื้อหา รูปแบบกิจกรรม และการจัดลำดับหัวข้อ มีการคัดเลือกหัวข้อที่ตอบโจทย์ต่อบทบาทหน้าที่ของอาจารย์พยาบาลในยุคปัจจุบันได้อย่าง ชัดเจน โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาผู้เรียน รวมถึงแนวทางการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม โดย

- เนื้อหาครอบคลุม และเชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์พยาบาล
- การนำเสนอรูปแบบนวัตกรรมหลากหลาย ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เห็นแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนางาน
- มีการจัดรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- หลักสูตรการประชุมในครั้งนี้ ถือว่ามีความคุ้มค่าต่อเวลาและทรัพยากรที่ใช้ในการเข้าร่วม
- สามารถนำองค์ความรู้ ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และพัฒนางานบริการวิชาการได้จริง
- หากมีการ ต่อยอดและขยายผล จะสามารถ สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อระบบการศึกษายพยาบาล และการบริการวิชาการในวงกว้างได้